

અનેક ગજવશીઓના આશ્રય તળે ચાલતી
અને પ્રજાની પસંદગી પામેલી

શ્રી હિન્દ નાટક સમાજ

૨૨૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩

વામન-અવતાર

[બલિ-ચરિત્ર]

—નાટકના ગાયનો અને ટુક સાર—

૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩

જાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મયાશ કર રેવાશ કર ખેલતા.

વીરમગામ.

૨૨૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩૩

રૂઢી-સાગર પ્રેસમાં ગિરિનાથ કર બી ત્રિવેદીએ છાપ્યું,
ન્યુ સ્મોલ કોલ કોર્ટની સામે, કેમ્પબેલ સ્ટ્રીટ-કરાચી

માતૃતિ ૧લા સને ૧૯૨૩. મત ૧૦૦૦

(સર્વ હક્ક આધીન રાખ્યા છે)

કૌમર ચાર આના.

૧૦૮૭૭

ગ્રંથપાઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
૧૯૮૭
ગ્રંથપાઠ ગ્રંથાલય સંગ્રહ

વામન અવતાર નાટકના મુખ્ય પાત્રો.

પુરુષ પાત્રો.

બળીરાજ—સીંગચનના પુત્ર
વામન—વિષ્ણુ અવતાર
ધૃત્વેવ—અર્જુનો ગામ
શુકાચાર્ય—સીંગચનના ગુરુ
બ્રહ્મરૂપતી—બ્રહ્મના ગુરુ
જયતી—બ્રહ્મનો કુમાર
વિષ્ણુ—પરમાત્માના અવતાર
શકર—નામપતી ભરૂચીઅશ
નારદ—બ્રહ્માના પુત્ર
શુભ
નીશુભ) બળીના મંદાગ
ત્રણકલાલ તરફ કીચો—બળી
કેરશુરામ કેડાકીચો—બળી
શુકલ—બળીના નાના

સ્ત્રી પાત્રો.

અનગલદ્રા—બળીગજનના પુત્રી
સમીદેવી—બ્રહ્મની પત્ની
વીદ્યાવલી—બળીની સ્ત્રી
જયતી—બ્રહ્મની પુત્રી
લાડવાઈ—બળીની સ્ત્રી
સુરજ—બળીની સ્ત્રી
લક્ષ્મી—નમ્રુ તનયા

તે સીવાય મોહિની, કસ્યપ મુની, અપસરાઓ, દેવો તથા દાતવો
મડી, ડાણીઓ, નદી, આળાઓ વીગેરે વીગેરે

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૫૭૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઠામનું યાદી

વિષય ૩ - ૨-૧

॥ શ્રી પરમાત્મને નમ ॥

વામન-અવતાર.

નાટકની પ્રવેશવાર ટુંક હકીકત

૩૩૩૦૬૬૬

અંક ૧ લો.

મ ગલાયરણુ ઇશ્વર સ્તવન, વસ્તુ સુચન

પ્રવેશ ૧ લો.

સ્થળ—ક્ષીર સાગર

સમુદ્રમંથન કરી મેળવેલા રત્નોની ઠહેચણી માટે દેવ દાનવ વચ્ચે તકરાર, ઇન્દ્ર તથા બલિનુ યુદ્ધ, વિશ્વનુ તથા શકરનુ પ્રકટ થઇ થોગ્ય વચણી કરી આપી આપ્યા જવુ, બાદ અમૃત માટે ફરીથી તકરાર, મોહીનીનુ પ્રગટય, દાનવોને મોહ, મોહીનીના હાથથી અમૃતની ઠહેચણી, દાનવોને મોહમા નાખી દેવોનેજ અમૃતપાન કરાવવુ, કપટથી અમૃત પાન કરવા જતા રાહુનો શીગઝછેદ ટેબલો.

પ્રવેશ ૨ જો.

સ્થળ—રસ્તો

ફરવા નીકળેલી ત્રણેક તડાકીયાની લાડવાઇ સાથે વાતચીત. નવી ની સ્વતંત્રતા તડાકીયાની મુઝવણુ

(૪)

પ્રવેશ ૩ જો.

સ્થળ—બલિઉદ્યાન

પરિચારીકા સગે બલિ સુતા અનગભદ્રાનો પરિહાસ મૃત્યુ લોકમાં
વિહાર કરવા નીકળેલા જયતકુમાર ઉપર મુગ્ધ થવું, અચાનક બલિના
આગમનથી બન્નેનું ગભરાવું, ઇદ્રકુમારને કેદ કરવાનો હુકમ ફરમાવી
બલિનું ચાલ્યા જવું, બાદ અકગભદ્રાનું હરણું, સર્ગમાં જયતકુમારનું
નાશી જવું, શુભ નિશુભ દાનનાનું સ્તબ્ધ થવું. ટેબલો.

પ્રવેશ ૪ થો.

સ્થળ—બલિમહાલય

પુત્રીનું હરણું થવાથી બલિનો કોવ અો રાણી વિદ્યાવલીની ચિતા,
ગુરૂ શુક્રાચાર્યનો આજ્ઞાથી સુરન્દ્ર ઉપર ચઢાઈ લઈ જવાની તૈયારી

પ્રવેશ ૫ મો.

સ્થળ—ઈન્દ્ર મહાલય

બલિની અમરાપુરી પર ચઢાઈના સમાચાર નારદે આવી આપવા,
ઈન્દ્રની ગભરામણી, બાદ નારદની યુક્તિથી ઇન્દ્રે આજ્ઞાથી રૂપ ધારણ
કરી બલિ પામે તેની યુવાનીનું દાન માગવા જવું

પ્રવેશ ૬ ઠો.

સ્થળ—જયતનો શયનાગાર

અનગભદ્રા અતઃ જયતનો સુગાર જયતિની ચેષ્ટા, બાદ બલી
કુમાર ખાણકુમારે આવી જયતીનું હરણું કરી ચાલ્યા જવું

(૫)

પ્રવેશ ૭ મો.

સ્થળ-સ્તો

ત્ર બક તડાકીયાનો નવી સાથે વાવિવાદ, બાદ ફડાકીયા વૈદ તડા
કીયા જોશીના પુત્ર પુત્રીના નગનુ સાદુ ગોર વીજણાશંકરે આવી
કરી દેવુ

પ્રવેશ ૮ મો.

સ્થળ-બલિની રાજસભા

કપટવેશ ધારી ઇન્દ્રની બલિ પાસે યુવાદાનની વાચના, શુક્રાચાર્ય
નો અટકાવ, નારદે આરી ભેદ જોલી દેવો, ઇન્દ્ર કેદ ટેબલો

૩૩૩૦૬૬૬

અંક ૨ જો.

પ્રવેશ ૧ જો.

સ્થળ-અમરાપુરીનું ઉપવન

હરીકીર્તન કરતા નારદે દેવગુરૂ બ્રહ્મરૂપિણે બલિની અમરાપુરી
પર ચંદાઈના સમાચાર આપવા, બ્રહ્મરૂપિણી ચીતા, અને તરત શયિ
પાસે જવુ

પ્રવેશ ૨ જો.

સ્થળ-ઇન્દ્રાસન,

ઇન્દ્ર કેદ થવાથી દેવદરબારમા દીલગીરી થવુ, દાનવ મડળ સહિત
બલિનું ઇન્દ્રાસન પર બેસવા આવવુ, બ્રહ્મરૂપિણે અટકાવવો

(૬)

શયિ તથા બળીનો વાદવિવાદ, બળાત્કારે સીદાસન પર બેસવા જતા
અમત્કાર, બલિનું સ્તબ્ધ બની પાછા ફરવું ટેબલો

પ્રવેશ ૩ ને

સ્થળ-અનગભદ્રાનું રગભૂવન

જયત સગે આનંદ કરતી અનગભદ્રા પાસે બલિનું આગમન,
કન્દને કેદ મુકત કરવાનું વચન આપી જયત તથા અનગભદ્રાને પોતા
ની સાથે શોણીતપુર લઇ જતી

પ્રવેશ ૪ થો.

સ્થળ-ફરશુરામ વેદનું ઘર

લગડી છોકરીના લગ્નનું ફડાફડા નંશીના છોકરા સાથે સાદું
થવાથી ધણી ધણીઆણીનો આનંદ

પ્રવેશ ૫ મો.

સ્થળ-લક્ષ્મીભૂવન

દેવાગ્ના મગ લક્ષ્મીનો વાણી વીનોદ, વિષ્ણુએ વામન અવતાર
ધરી દેવાને દુ ખ મુક્ત કરવા અતિતિને વરદાન આપવા જવું

પ્રવેશ ૬ હો.

સ્થળ-બલિભૂવન

સા યજ્ઞ પુણ્ય કર્યા શીવાય સ્વર્ગમાં જવા માટે ગુફાચાચે દંપત્તી
આપવો છોલો સોમો યજ્ઞ કરવાની તૈયારી

પ્રવેશ ૭ મો.

સ્થળ-જયતિનું રગભૂવન,

બાણુમાગ, જયતિનો આનંદ વિનોદ

(૭)

પ્રવેશ ૮ મો.

સ્થળ-કૃષ્ણપાશ્રમ.

અદિતિની ઉઝ તપશ્ચર્યા, વિન્નુ પ્રાગટ્ય, વરદાન પ્રાપ્તિ, વામન સ્વરૂપ દર્શન

પ્રવેશ ૯ મો.

સ્થળ-રસ્તો.

જ્ઞેશી નવી વૈદ વેદાણી, તથા ગોરતું સરીયાન રસ્તા ઉપર બેળા થયું લગ્નનો દિવસ નડકી કરવો, સર્વેનો આનંદ

પ્રવેશ ૧૦ મો.

સ્થળ-શોણીતપુરનું કારાગૃહ

કપટ કરી કદ કરેલા જયત ઉપર બળિતો જુદમ અનગભદ્રા જયતી બાણુ કુમારે વચ્ચા પડી અટકાવ કરવો, બળીનો ક્રોધ, ઇન્દ્ર કેદ મુક્ત થવાના સમાચાર, દેવ સૈન્ય સહિત ઇન્દ્રનું આક્રમણ, યુદ્ધ, બળિ પરાજય

ટેબલો

અંક ૩ જો.

પ્રવેશ ૧ લો.

સ્થળ-ઇન્દ્ર મહાલય

ઇન્દ્ર કેદમુક્ત થવાથી દેવોનો આનંદ, બળિના છેલ્લા યજ્ઞની તૈયારી થી દેવ મંડળમાં ગભગટ, નારદે આવી વિન્નુને વામન અવતાર થવા ના સમાચાર આપવાથી સર્વેનું આનંદ પામવું.

પ્રવેશ ૨ જો.

સ્થળ-ત્રણક તડાકીયાનું ઘર

લગ્નના વરધોડાની તૈયારી,

(૮)

પ્રવેશ ૩ બે.

સ્થળ-અદિતિ આશ્રમ

કશ્યપની બળીના યજ્ઞમા જવાની તૈયારી વામનની સાથે જવાની હઈ, વામનને સાથે લઈ કશ્યપનું શૌણીતપુર પ્રયાણ

પ્રવેશ ૪ થો.

સ્થળ લગ્ન મંડપ

કાણીયા વર અને લગ્નડી કન્યાના લગ્ન, પાગળ ખુલ્લુ થવું

પ્રવેશ ૫ મો

સ્થળ-જયંતિ ભુવન

અનગભદ્રા અને જયંતનો આનંદ, પિત્રના યજ્ઞમા જવાની તૈયારી

પ્રવેશ ૬ ઠો.

સ્થળ-ચક્રમંડપ

બળીના છેલ્લા યજ્ઞની સમાપ્તિ, રૂપિ ૨ હર્યાને દાન પ્રદાન વામન નું આગમન, સર્વનું સાનદાશ્વર્ય, ત્રણ ડગલા ભુમીના દાનની યાચના, શુક્રાચાર્યનો અવરોધ, વામન રૂપે વિાનુની કપટ કળા ખુલી કરવી, છતાં બળીની દાન દેવાની હઈ, શુક્રાચાર્યનો અભિશ્રાપ ચુકમ રૂપે દાન દેતા ઝરી પ્રવેશ ચક્ષુ પુટરી, દાનનો મ કલ્પ, વૈરાટ રૂપ દર્શન, બે પગલાથી ત્રીલોક્ય ભરવું, ત્રીજી પાતાળની ગાદીએ બસિને સ્થાપવા અને તેની સાથે ગહેલા ન્યન આપવું

શાંતિ! શાંતિ!! શાંતિ!!!

શ્રી પરમાત્મને નમ

વામન અવતાર.

નાટકના ગાયનો

નટી -

સ્તુતી ૧

શ્રી હરિ ઓમ તત સત પ્રણમામી સુખધામી
અખીલ વિશ્વ ગ્વામી આ શ્રી૦
વિન વિલાસી જ્યોત પ્રજાશી
અજગ અની નાશી પ્રહ્લાડ પ્રભ ૨૫૩૫
સુખ ગમી પય મહાભુત ધરે તુજ ધ્યાન
તત સ્તવન નવીન પ્રગટાવ જ્ઞાન, શ્રી૦

બાળાઓ -

૨

અદ્ભુત અઢળીત ડળા રી તારી અવિનાશી નાથ
રીણુવર ભવભય હર સ્વામી, અવિનાશી નાથ,— અદ૦
પ્રણુતપાલ સુખકર તમે, સુગ્ના નરવગ્ના
મુનિજનના છે દીનદયાળ— અદ૦
અસુરકાળ, ધર્મપાળ, સ્વામી,
ગુણગામી, નીજધામી, નીજ ગુણ નૃપાળે— અદ૦

લક્ષ્મી—

૩

ક્ષીર માગગની હુ સુતા કમળા છે મુજ નામ
કુવારી છુ કન્યકા વરમાળ ધરે કોઇ શ્યામ
સુર અસુર ગુણુવાન તમે સર્વ કુળવાન
સોધી લાયક સમાન હર્ષથી વર શ્રીમાન
પ્રગટી લક્ષ્મી સીધુ બાળ આવી હૃદયમા
ધરી વહાલ કોઇ સુદર સુરબાળ
અરપુ તેને વરમાળ સુર અસુર ગુણુવાન
તમે સર્વ કુળવાન સોધી લાયક સમાન
હર્ષથી વર શ્રીમાન

મોહીની—

૪

મધુરી મોહીની મારો મદન મેમાન છે,
 ખીલ્યુ નવરંગી મારે જોળન ગુમાન છે
 વસનની વાદી ખીલી પુલકાવો મહેકાયે' મધુ
 મદભગ ચોવન ગંગથી અગ બધુ લહેકાય, મધુ
 નાજુકે જાતીની છટા નાજુકે મારો નાથ,
 નાજુકે નાની નારને નાજુકે બનતો માપ મધુ
 નાજુકે માથુઁ ઉંરમા મીઠો મીઠો 'યાર,
 નાજુકે જોળન બાગમા નાજુકે કરે વિહાર મધુ

ત્રબકલાલ

૫

સસારે સાચુ રામનુ નામ
 માત્ર એક દામ દામ ને દામ
 વાહ ભાષ દામ વાહ ભાષ દામ મસારં
 દમવત ને સોથી ડાહયો હોય ભલેને હજમ
 દામવતના દ્વારે જઈ સહુ સો સો ભરે સલામ,
 પડીત કાજ પ્રવીણ પુરાણી, રાત્ર રક તમામ
 વૈદ વકીલને વેશ્યા મર્વે, દામને પાસે ગુલામ વાહં

લાડવાઈ—

૬

કયાયે સરખી સમાણી જોડી ના મળે,
 મુનો લાગે સસાર એળે જાયે અવતાર કયાયં
 ખીલી જોળન પુલવાડી, પહેરી પચરંગી માડી,
 કચુકી કમાન વાળી, મારી આખડી અણીયારી
 જોળન બહાર જાયે—કયાયે
 ચપા_કળી સુદર સરસ, ભમરો સુગંધી ના લહે
 ડટકે છતા ગુલાબ કળીપર, શ્રમગજ રાજ રહે
 કરુરી કાળા ગંગની, હિન્તમ સુગંધી છે ભરી,
 હુઃહુ રૂપાળી પદમણી તે મુર્ખને પાને પડી, સુનો

લાડવાઈ—

૭

છાને કહેતા ચોકલી, રગીલા મને છાને કહેતા છોકલી
 હુતો જોખનમા ઘેલી અનેલી ૨ગીલા૦
 બાગ બગીચાની છેલ બહુ સુદર જાણે શુ ધરમા ગોઘેલી
 બદામી દલવોને ધારી જલેલી તાજી તાજી ખઉ પહેલી-૨ગી૦
 સાટીનની માડીઓ ડસખી ભરેલી કાઠ
 સ્વપ્ને નહિ કાઠએ દોઢેલી,
 પોતકાને ચોગીઓનો પાર નહિ મારે
 લટકેથી લુટી લાવલી— ૨ગીલી૦
 નવસેરા હાર માયા મોતીના સુદર,
 બગડીઓ માણેક મઢેલી
 ડમણાને ડુમણા લાડવાઈ પહેરતી,
 વિદ્યા હુ પાકી ભણેલી— ૨ગીલી૦

અનગભદ્રા તથા સખીઓ ૮

બાળા લતા સખીજો શી આ મન્મદ ડાલે,
 નીર લજવાયુ તેની યુવા આનદ ડાલે,
 પદને સખી ચુખીત આ લતીકા દીસતી નીજ,
 ગાત્રથી કપીતહા કરતી કળી સ્મીતથી ભાવ છટા
 મુખપટ ધુધટ ખોલે— બાળા૦
 દાડીમ ફળો જો પકવ્યા પુટી રક્ત શા દેખાય છે,
 જાણે તરૂણી સીન પરે સ્મર તીર ચીન્હ જણાય છે,
 અકિતકી કરવત સમી વીરહી હૃદય જોતા બળે,
 સપા કળી દીપ જ્યોતી સમ વીરોગી જન જોષ
 પળ જળે અલી જો અલીકળીથી રતી મત્ર ગુપ્ત ખોલે-બાળા૦

અનગભદ્રા તથા સખીઓ ૯

મારી સજની તુ કયા રમીયાવી રજની સાચુ ખોલ (૩)
 શાણી સૈયર તુ શીદને આજ અપને કેડા છોડ (૩)

(૧૨)

ઢાલે તારી વણી ગુથીતી હમણા કમ વીખરાણી
 પગસેવો તને કયા વળ્યો તારી ભમર કયા ભીંજણી સાચુ બો-(૩)
 કાળો ભમરો શીરપગ બેઠો ઉડાડતા ગભરાણી
 લાપોટે લટ છુટી ગઈ મારી ભમર ત્યા ભીંજણી કેડા છોડ-(૩)
 અગ પેગતી અતલસ ચાળી તૈય સર્વ વખાણી,
 કચુકી ડમ છુટી ગઈ તારી આવડી કયા ચાગણી માચુ બો-(૨)
 વાટે હુ તો ભૂલી પડી ગઈ અકલડી ગભરાણી
 કચુકી ઉર તગ પહેરીતી તવી ઉર અકળાણી કેડો છોડ-(૩)
 અધગદત બેઠા દીસે છે જિગ મડળ નખ લાગ્યા,
 એવા મસીયા કાણુ મળ્યો તને ડામળાણુ કયા વાગ્યા સામુ-(૩)
 રમાડતી સારીકા રંગે મધુગી કામણુગારી,
 ચચળ ચાચ મારીને નાહી હુ તો તમથી હારી કેડો છોડ-(૩)

અનગ }
 જમત }

૧૦

સ્નેહ સમા વાવમ ત્યા મીકાગી
 હસધારી નયન જ્યોત વદન
 ઝાંતી તુજ પ્યારી-પ્રીય સ્વર્ગના વીખાગી સ્નેહ
 મધુગ વચન વગમાલ પ્યાગ મુરતી હૃદય ધારી
 થઈશ તુજળ ધારી પ્રાણાત્મા એ વારી
 સમર સુર-સુત સૌભાગ્ય સ્નેહ વાગી હસધારી સ્નેહ

શુકાચાર્ય—

૧૧

ધીર વમ કમ દીલ વારી ધારી
 અસુન સડળ દળ અસ્ત્રી પ્રહીને
 નુર ગુણુ યુદ્ધ વીઢારી— વીગ
 અગ મત્યુ પાતાળ ભરી
 ઢરી એડમ ત્રીલોક મુરારી— વીર
 સુર્ય ચંદ્ર સુરેદ્ર દમી
 મધવપ મુગટ રાગ ધારા ધારા— વીર

નારદ—

૧૨

નીરળ્યા તે નગને જાણે જે જાગ્યાધીન ચઢને લમતા
કર્મ ઉપર વિશ્વામ ધરીને કાપે નહિ સરતા— નીર૦
આપતી શીર લાખ પડે પણુ ધૈર્ય કદી નહિ તજતા,
ગંધી સીધી ઉલ્લમથી પામી દુશ્મનથી નવ ડરતા—નીર૦
પુરુષાર્થી નીજ માર્ગ શોધીને દુખ નહિ દોલ ધરતા,
સીંહ વને ઉલ્લમ વીણુ ઉઘતા મૃગ નવ મુખમા પડતા—નીર૦

અનગ-જયત—

૧૩

મન મોહન સુદર શ્યામ પધારી,
મન મદીરીયે મહાલો,
રશ સુદરી મનહર રતી રમણી દ્યો,
અમૃત સુખનો લ્હાવો
મન મોતીની માળા પેરાવુ પ્રીય તમને રીઝાવુ,
અતરના હીડોળે બુલાવી પ્રેમ સુધારશ પાવુ મન૦
નદનવન સોહામણુ સમીર સુગંધીત વાય,
બલિ તનયા પ્રીય માનુની મધુર વદન મલકાય, રશ૦
મીઠું ચોવન પુરઆ મીઠો તર અનુરાગ,
રમણુ રજની શ્યામ મગ ઝીલી પ્રેમ પગગ, મન૦

અનગ-જયત—

૧૪

લજવો ન પ્યારી ઓડોણ રાજ તમથી હારી,
મૃત બિન્દુ લઉસુધારી લુચ્ચાઇ તમારી ઓડો૦
બિન્દુ ધનશ્યામ ચદ્ર કપોળ પરજો વારી
અકીત સુભાલે ચદન હશ લટકે મરાળી
મન મોહન સુદીર શરમાવા શીઘ્ર બાળી,
શુધી શુ વીસારી ઓડોણ

જયત-સુખીઓ અનગ—

૧૫

બન્ધુ વશ કીધો મારો, જે સરલ હૃદય ગુણવાળો,
નણુદી નવ દોષ અમારો છે કપટી વીર તમારો

(૧૪)

સયન જીવનમા હતી એકલી, છેડ કરી છુપાઈ રહ્યાતા
અકબરી પાલવ મુજ પકડી, મોહન મન ભરમાવી ગયા—નજીદી૦
ચંદ્રવર્ન મુખ શરદેનુ સમ, બગીચી કમજીગારી,
કામજી કરી લલચાવ્યો, બમરો ભાન જીવ્યો વીરમારો—બંધુ૦
મનમોહને બોલાવી શાન કરી હુબોળી જીલ ખાઈ ગઈ
રમર તણા સરથી ઉર ભેદ્યુ પરવશ થઈ લોભાઈ રહ્યા
ખીલેલી જોખન વાડી તુજ મોહ રતી રગ ન્યારા,
જીતકી નાખીને ભરમાવ્યો, ભાન જીવ્યો વીરમારો —નજીદી૦

લાડવાઈ-ત્ર યક —

૧૬

હુ ચાલુ લટકટી ચાલે, છેલા ટુલ જીડીઓ ચાલે,
ખાવુ ખીસ્સામા ધાલે, પૈસા વાપગવા ચાલે
રંગીલી ખીલતી જીવાની
(સ્વગત) નડકી નવી નાશી જવાની
ગોરી મદન સદનમા મ્હાલે,
(સ્વગત) મન મોહી ગુલાબી ગાલે

હુ ચાલુ ૦

ફરસુરામ-ત્ર યક —

૧૭

ગોળ ખાઓ લ્યો ત્ર યક તડાકીઆ,
લાવો લાવો ફરસુરામ ફડાકીઆ
બને જીહાને લુચ્યા હડાકીયા

કન્યામા કંઈએ કેણુ નથી,
નમે દયામા હિમત ધારજો
વગ્દે ડપાળો વિદ્વાન વરણાગીયો,
કામજેવ કેરો અવતારજો

જોસીને ૧૬ મળ્યા વેવાઈ હોસીલા,
વડીઆ લખ નિગ્ધારજો,
વહેલા પધારજો લખ મડપમા
આનંદ આવશે અપારજો

ગોળ૦

ગોળ૦

ગોળ૦

(૧૫)

વારાગના—

૧૮

સાવરી સુરત પ્રેમ વારી બાલતા,
મયવારી બાલમા બલીહારી હાલમા—મા૦
નયનોડી તીરછી મોહે લાગી કટારી
લગી ક્યેજે આરપાર,
છશ્કકા મોહે જખમ લગા હવ
મીટાદે એ ડગરી વાલમા—મય૦

નારદ—

૧૯

લજન ડગ નારાયણુ તુ ભાષ,
ભકતવત્સલ પ્રભુ દીન દયાલા,
દેશે અભયપદ ભાષ— લજન૦
જગ ઝગળ વ્યાપક ધર્મ ધુગધર,
દેશે અભયપદ ભાષ — લજન૦

અનંગ—

૨૦

અમર સુખદ નદ રીહાર નવગ,
સ્ત્રીય વૃદ્ધા નદનવન સુગ કીડન હિપવન—અમર૦
વિપતિ વિસરાય રસમય સુખ સપતી,
નજરા સદા યુવા ગહે સ્વર્ગ સુધા મથી—અમર૦

લક્ષ્મી—

૨૧

ચપળા ચમકે બાલમા, ચદા છુપી રહી નભમા
ટહુકે કોડીલા વનમા, વ્યાકુલ કરે મારા તનમા
બસરી અધર પ્રવાલે કૌશલ મણી શી બીરાજે,
કરણે અદાકત કુડળ પદકુળ મુકુલરાજે ચપલા૦
કેશર તીલક વનમાલા મદભર મનોહર લોચન
સુદગ વદન પરવારે, તલસાવે મુજને મોહન ચપળા૦

લક્ષ્મી દેવાગ્ના—

૨૨

અહદેવી કાનિ કેવી એતો રીત બતાવો દેવી,
હશે વલી ગૃહણી ગુણુમા કેવી દેવી અહદેવી

(૧૬)

નાથ નગીના નચવી નયને નયન નયનમા ઢાળે,
રસ બશ થઇને રશીયા સાથે રજની સુખમા ગાળે
આજુસણુ ધારે નવા નવા નીત નેને ગ્રહણી કેવી
જગ સેવાના જૂત આદરે સ્વામીને સતોષે
કટુ વચન નીજ કાન્ત કહે પણુ કદી ભરાય ન રાષે
સુખ દુખમા સદા પ્રસન રહે તેને ગ્રહણી કેવી
અર્થ યુક્ત તવ મીઠી વાણી અતર માય ઉતારી
મોહ સાચરી કરથુ પ્રેમે ગ્રહ વ્યવસ્થા સારી
અતરની અમ ગુચ્છ ઉઠેલી જ્ઞાન દીધુ મનાદની

વીરનુ લક્ષ્મી—

૨૩

થાઓ બટુક પ્રહાર્યારી સ્તુતી તાર્ગ,
એ દીનની ઓલખાણુ વાલમા થાઓ
સુરવીગ શીર મોર સલુણુ,
ધગણુ પીડ ધારી ત યો વે અસુર મારી,
મનો મડળી તારી (૨) વાહ ન્યારી કલાતારી
દીડી આજ વાલમા થાઓ

લાડવાઈ સુરજ ગોર

૨૪

ત્રબક ફરસુરામ—

આનદ મગળ ગાઓ, પગણાવી લેશુ લહાવો
મારી વવાણુ રસીલી જોડી શોભશે
નીગખી ડન્યા જોશે મુખ જોષ તાકી રહેશે મારી
વાહ કીક મળ્યુ આ ટાણુ, એક લુલુ બીજુ કાણુ,
મળી વવાઈને વવાણુ, ફેગ ફેરવાને ઝટ આનદ
કડકીઆ તમે જોશે, હોળીને દહાડે રોસો,
કવી જાન જોડી હુ આવુ, દનીયામા ડોકો વાગશે આ
તડકીયા કહુ તમને, અતિ ઉમેદ મનમા અમને
વાળ વગડાવુ જો જો ફરસુરામનો કડકો આનદ

(૧૭)

જથ ત—

૨૫

શી દીન દસા મુજ અઘ વીધી
અકલ્પિત અદ્ભૂત થઇ આ દીન૦
કયા અમરાપુરી સ્વર્ગ સદન મુજ,
ઠારામહ પાતાવ ભૂવનમા દીન૦
અસુર પ્રપન્ને કેદ કર્યો મુજ,
નીનતી કયા જઇ કહું શી દીન૦

અપ્સરાઓ—

૨૬

જય જય સુરપતી શીર તાજ રાજ,
સ્વર્ગ ભૂવનના છો અધીગજ જય૦
યક્ષ કીન્નર ગણુ ૫૨ ગુણુ ગાય,
અમર નાદ ઉર આનદ થાય
દાનવ પતી સુખ સમતી સતા,
ત્રીભુવન મંડવે પામે મહતા
કીર્તી પ્રતાપ સુજશ પામે,
અમર નાથ દુખ સહુ વામે જય૦

અપ્સરાઓ—

૨૭

સો તન ધર ના જાએ મોરે મૈયા
સો તન ધરના જાએ, યૈગન ધરન જાએ મોરે૦
સો તન મુજે બડી દુખ દાઇ, રતીયા ગવાઇ મોરે૦
સો તનકે સગ પ્રીત લગાઇ, જ્યા જલાયે મોરે૦

બાનડીઓ—

૨૮

માર આગણુ કુમકુમે લીંપાવોરે
મોઘા મોઘા કુલડા વેરાવોરે,
સ્વાતીક રમે સાથીઆ પુરાવોરે,
અબીલની કાગરીયો ફારાવોરે,
માહિ સીતારામના બાણુ માડોરે—માર૦

વામન—

૨૯

અમ્રતથી પશુ અતી મીઠી લાજે માત પીતાની સેવારે
 જનની જનકના પદ પુજન તે મધુરા મધુરા મેવારે
 સ્નાન ધ્યાન સંધ્યા તરપણુ કરી અગ્ની હોત્ર સુધારે
 પ્રમે ન પુજે માત પીતા પદ સેવા સુપુત સુધારે—રે અં
 બ્રહ્મા વિશ્વ મહેસથી મહીમા માત પીતાનો ભારે
 પ્રગટ ઇશનીજ જનની જનકના સેવા સુપુત સુધારે—અં

જાનકીઓ—

૩૦

ચાળ લાવાર વગ્ગાજને વવાવા ઃ
 તોરણીયે વર આવ્યો રે—ચાલ,
 વવાણુ આવારે કન્યાને નમાવાઃ—તોર
 દવ પુતળીર રાહ પગલ પધારકે—તોર
 જળ ધાગરે ારી માડવે પાડોક—તોર

ફરસુરામ ત્રબકલાલ—

૩૧

કરી છેતરપીડી કન્યા લુલી પરણાવી
 જમ ફરીયાદ કરે છું હરબારમા
 ચાદરીઓ શકરીયો, વર છે કાણો
 તળ તારૂ તપામ પળવારમા
 શ્તો તો કન્યા છે ચપાની પાખડી
 ડામદેવ જેવાની કુટેલી આખડી
 તુચ્ચાના પીર તને જાણ્યો ફડાકીયા
 હો છે પાટણનો તુ ત્રબક તડાકીયા
 ચુપ ચુપ ચુપ
 જા જા જા
 અહી નથી ધગળ કે ઉવાળમા—કરી

(૧૬)

અનંગ જયત—

૩૨

નીસા અનત ન ખની પીયુ તીતી ગદ
 ત્રણા આનદની આ ખીલી જુઓ શાભની
 મધુર મમીર મધન તાય પુરુષ આ ખીલ
 મધુર પખી તલીન ગાન કરી તડ જોલ નીચા
 ની જતા ગધી પ્રભા મળ્યા મરી જની
 યદમાળા ભાગ્યની એ રીત રડી ભરી જની

અનંગ જયત—

૩૩

મુર્તિ ધરી અનંગમા ધ્યાન રીંગમણી સુગતા,
 તન મન ધ્રુવ ચગલામા નીશ દીન મુ શરણુમા મુર્તિ
 મુખ્યા મધુર મનોહારી તુજ દર્શ આનંદ કારી,
 મૌભાગ્ય સતી સુતનયા હૃદયેશ્વરી તસી મવમા
 તાકુળ વનીશ્ચુ પ્રેમે નીલાવશે ઉગ નેમે
 મન હસ માનમરના મુખ ચદ્ર તાડણી તનના મુર્તિ

આનંદ

આનંદ

આનંદ

શ્રી હિન્દ નાટક સમાજ.

આ નીચેના પ્રયોગોનાં પુસ્તકો કપનીના મુકામેથી
મળી શકશે.

૧ વીર હમીરના ગાયનો	દિ રૂ	૦-૪-૦
૨ નવજીવન ,	,,	૦-૪-૦
૩ ગુજરાતની મર્જના	,,	૦-૪-૦
૪ પ્રજાજીવન	,,	૦-૪-૦
૫ ગંગાશાપ ,	,,	૦-૪-૦
૬ પાડવ ગુપ્ત નિવાસ ,	,,	૦-૪-૦
૭ સમ્રાટ ચંદ્રગુપ્ત ,	,,	૦-૪-૦
૮ પન્થ પતન ,	,,	૦-૪-૦
૯ જોહરે સમશીર ,	,,	૦-૪-૦
૧૦ સુધન્વા ,	,,	૦-૪-૦
૧૧ અમન-અમન ,	,,	૦-૪-૦
૧૨ રક્તપાન ,	,,	૦-૪-૦
૧૩ વીર પ્રતાપ ,	,,	૦-૪-૦
૧૪ રા' નવવણુ ,	,,	૦-૪-૦
૧૫ વીર છત્રસાહ ,	,,	૦-૪-૦
૧૬ ગુમાનસિંહ ,	,,	૦-૪-૦
૧૭ છત્રવતિ મહાજી ,	,,	૦-૪-૦
૧૮ વીર જરાસંઘ ,	,,	૦-૪-૦
૧૯ વામન-અવતાર ,	,,	૦-૪-૦
૨૦ જીલમી જાલમ ,	,,	૦-૪ -

વીર-હમીર" ભાષણ ગાયન સહિત રૂ ૧-૦-૦

‘જોહરે રામશેર’ના ઓપેરા હિંદી તથા ઉર્દૂમાં પણ તૈયાર

‘ગંગાશાપ’ના ઓપેરા હિન્દીમાં તૈયાર છે

માલેકો

શ્રી હિન્દ નાટક સમાજ

શકિત માટે “આતક નિગ્રહ” ગોળીઓનો અવશ્ય ઉપયોગ કરો

કરાચી પ્લાન્ચ, આતક નિગ્રહ ઔષધાલય, બદર રોડ

